

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2765/05
09.11.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгице Марјановић, председника већа, Стојана Јокића, Слободана Спасића, Михаила Рулића и Николе Станојевића, чланова већа, у спору по тужби тужилаца АА и ББ, које заступа пуномоћник АБ, адвокат, против туженог ВВ, кога заступа пуномоћник БВ, адвокат ради накнаде штете у износу од 1.617.241,32 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Окружног суда у Новом Саду пословни број Гж. 3825/2004 од 19.5.2005. године, у седници већа одржаној дана 9.11.2005. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог АА, изјављена против пресуде Окружног суда у Новом Саду пословни број Гж. 3825/2004 од 19.5.2005. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Новом Саду пословни број П. 659/99 од 15.4.2004. године обавезан је тужени да тужиоцима исплати новчани износ од 1.617.241,32 динара са законском каматом почев од 26.9.2003. године па до исплате и трошкове спора у износу од 435.244,82 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате.

Окружни суд у Новом Саду је пресудом пословни број Гж. 3825/2004 од 19.5.2005. године одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио поменуту првостепену пресуду.

Против другостепене пресуде тужени изјављује благовремену и дозвољену ревизију. Ревизију изјављује због битне повреде ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Тужиоци не подносе одговор на ревизију туженог, а Републички јавни тужилац се у изјављеној ревизији није изјаснио.

Испитујући другостепену пресуду на начин прописан чл. 386. ЗПП, само у оном делу у коме се ревизијом побија и у границама ревизијских разлога, пазећи по службеној дужности на повреде одредаба парничног поступка из чл. 354. ст.2. тачка 11. ЗПП и на правилну примену материјалног права, ревизијски суд налази да ревизија туженог није основана.

Нижестепене пресуде нису захваћене битном повредом из чл. 354. ст.2. тачка 11. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Нису учињене ни битне повреде из чл. 354. ст.2. тачка 6. и тачка 14. ЗПП које тужени означава као повреде из чл. 361. ст.2. тачка 5. и тачка 12. сада важећег Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 125/2004), које процесне одредбе се не примењују у спору странака. Нижестепене пресуде нису засноване на недозвољеном располагању тужилаца како то неосновано тврди тужени. Тужиоцима није досуђен туђи новац, већ ревалоризовани износ новца који су дали туженом који је новац противно уговору задржао за себе уместо да га исплати продавцу стамбене зграде од кога су тужиоци као купци зграду купили. При том је небитно да ли су тужиоци тај новац добили од свог кредитора и да ли су тај кредит вратили кредиту. Изрека пресуде је разумљива. Непротивуречи сама себи или разлозима пресуде. Има разлоге о одлучним чињеницама који су јасни и непротивуречни.

У спору за накнаду штете утврђено је да су тужиоци као купци дана 8.11.1990. године закључили уговор о продаји непокретности и истог дана потписе на уговору заједно са пуномоћником продавца оверили пред Општинским судом у Беоцину. Уговором о продаји непокретности тужиоци су купили од продавца ГГ његову кућу ДД. Кућа је купљена за продајну цену од 310.000,00 тадашњих динара. Купци су се обавезали да цену исплате до 1.5.1991. године. Даном 19.12.1990. године тужилац АА закључује уговор о привременом обављању послова са Агенцијом "ЂЂ" Сада чији власник је тужени. Уговором се Агенција туженог обавезала да тужиоца заступа у пословима везаним за спровођење уговора о продаји непокретности у јавној евиденцији и исплату куповне цене. Тужиоци су 13.1.1991. године уплатили туженом 200.000,00 тадашњих динара на његов жиро-рачун. Уплата је приспела на тужеников жиро рачун 14.5.1991. године. Новчани износ од 200.000,00 динара уплаћен 13.5.1991. године тужилац АА је добио по основу уговора о кредиту закљученом са "ЕЕ" банком. Даном 24.5.1991. године тужиоци готовински уплаћују туженом још 150.000,00 динара на име исплате продајне цене. За извршену уплату Агенција туженог им издаје признаницу о уплати. На име пореза на промет непокретности тужиоци 23.11.1991. године уплаћују Општинској управи прихода у Новом Саду новчани износ од 105.122,80 тадашњих динара

тадашњих динара.

Тужени и његова Агенција непоступају по уговору закљученом 19.12.1990. године. Уплаћени износ од 350.000,00 динара не исплаћују продавцу непокретности нити његовом пуномоћнику при закључењу уговора о продаји непокретности. Продавац непокретност са тог разлога подноси тужбу за раскид уговора о продаји непокретности. По овој тужби првостепени суд је правноснажном пресудом П. бр. 11002/92 од 3.9.1993. године усвојио тужбени захтев и раскинуо уговор о продаји непокретности од 8.11.1990. године.

Дана 12.11.1991. године, тужени је тужиоцу АА на руке исплатио два пута по 20.000,00 тадашњих динара, а дана 23.11.1993. године исплатио – вратио 105.122,00 тадашњих динара. Ревалоризовани не враћени износ који је тужени без правног основа задржао за себе на дан 25.9.2003. године износи 1.617.214,32 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања одлучено је о тужбеном захтеву. Тужбени захтев је усвојен.

Нижестепени судови су о тужбеном захтеву добро одлучили. Тужени је без правног основа злоупотребом овлашћења из уговора од 9.12.1990. године задржао за себе купопродајну цену коју је требао да исплати продавцу тужилаца као купац. Део не враћене неосновано задржане продајне цене је услед галопирајуће хиперинфлације у току 1993. године потпуно обезвређен. Уредбом о ступању на снагу новог динара од 24.1.1994. године престао је да важи дотадашњи динар и од 24.1.1994. године као валута важи нови динар. Тужба је поднета 6.11.1995. године дакле за време важења новог динара. Услед доцње туженог у враћању неосновано задржаних уплата од стране тужилаца дошло је до потпуног обезвређивања извршених уплата. Тиме је дошло и до штете коју су тужиоци претрпели због тужениковог задоцњења и она је већа од износа који би добио на име затезне камате која је са дугованом главницом такође обезвређена потпуно, што даље значи тужиоци имају право захтевати разлику до потпуне накнаде штете. То њихово право произилази из одредбе чл. 278. ст.2. ЗОО. Извршеном ревалоризацијом у смислу начела једнаке вредности давања из чл. 15. ст.1. ЗОО вештачењем је на несумњив начин утврђено да ревалоризовани невраћени износ на дан 26.9.2003. године представља утужени и досуђени износ. На овај новчани износ тужиоци имају право на камату почев од дана извршене ревалоризације у смислу чл. 277. ст.1. ЗОО.

Ревидент неосновано оспорава право тужилаца на исплату утуженог и досуђеног износа. Нису тужиоци било чиме скривили неосновано задржавање новца од стране туженог и његово обезвређење за време хиперинфлације. Тужиоци су као купци продајну цену требали да плате до 1.5.1991. године а исплату су извршили 14. и 24.5.1991. године. Међутим, ово кашњење у исплати није дало право туженом да задржи новац и не исплати га продавцу који је тужиоцима продао кућу као купцима. Такође се неосновано у ревизијским разлозима истиче да су тужиоци пали у поверилачку доцњу и да немају отуда право на исплату камате за период поверилачке доцње. Ни у каквој поверилачкој доцњи тужиоци нису били. Ниједан од услова из чл. 325. ЗОО који прописује доцњу повериоца није испуњен. Уосталом, ревидент уопште не указује у чему се то састоји поверилачка доцња осим што је помиње као ревизијски разлог.

Преостали ревизијски разлози усмерени су на оспоравање чињеничног стања на основу кога је одлучено о тужбеном захтеву. Ревизија се у смислу чл. 385. ст.3. ЗПП не може побијати због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Како не постоје ревизијски разлози тако ни они на које се пази по службеној дужности, ревизијски суд је применом чл. 393. ЗПП одбио као неосновану ревизију туженог и одлучио као у изреци ревизијске пресуде.

Председник већа – судија

Драгица Марјановић, с.р.

За тачност отправка

СМ